

BTC, \$44.500 desteğine sert düşüşü sonrasında bu destek seviyesinde tutunmayı başardı. Ancak sonrasında \$48.000 direncine doğru gerçekleştirilen yükseliş hem hacim anlamında hem de mum görünümü bakımından oldukça zayıf kaldı. On-chain verilerde ciddi bir negatif sinyal gözükmemesine karşın Bitcoin'in son zamanlardaki mum görünümüne bakıldığında düşüşlerin oldukça sert ve agresif, yukarı yönlü tepkilerin ise oldukça cılız mumlardan oluştuğu görülmektedir. Bu nedenle Bitcoin'in \$44.500 desteğini koruma ihtimali oldukça azalırken, hemen altındaki \$41.000 desteği yeni denge bölgesi olabilir. Bitcoin, iki kırmızı seviye olan \$41.000 ve \$44.500 aralığında kaldığı sürece yeni bir yükseliş trendine başlama ihtimalini canlı tutmuş olacaktır. Ancak \$41.000 seviyesinin altında satış baskısı sertleşebileceği gibi BTC'nin yeni bir yükseliş trendine başlama ihtimali de düşecektir. Bu nedenle BTC'nin içerisinde bulunduğu mevcut bölge oldukça önemli bir karar noktasını temsil etmekle birlikte BTC'nin henüz aşağı veya yukarı yönlü net bir trend belirlemediği söylenebilir.

TCMB'nin Dijital TL Hamlesi

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, 15 Eylül tarihinde Dijital Türk Lirası projesi için ASELSAN, HAVELSAN, TÜBİTAK-BİLGEM ile anlaşma sağlandığını ve bu kuruluşların katılımıyla oluşturulacak çalışma grubuyla Dijital TL için testlerin başlayacağını duyurdu.

TCMB'nin Dijital TL için teknoloji alanında saygıdeğer kuruluşlarla beraber çalışacağını açıklaması, TCMB'nin diğer merkez bankalarına kıyasla daha profesyonel ve ciddi bir yaklaşım içerisinde olduğunu göstermesi bakımından oldukça pozitif bir haber olarak yorumlanabilir. Dünyada kendi dijital paralarını çıkarmaya ciddi önem veren merkez bankalarına Fransa, Çin, Hong Kong, Singapur, AB ve ABD örnek verilebilir. Bu ülkelerden bazıları daha agresif bir geliştirme süreci yürütürken bazıları ise daha sakin bir süreç yönetmektedirler. TCMB'nin açıklamaları da sürecin pilot testler üzerinden sakince sürdürüleceğini göstermektedir. Pilot testler, şu ana kadar öncelikle yurt içindeki bankalar ve yerleşik şirketlerle ardından yurt dışındaki merkez bankalarıyla veya şirketlerle olan ticari ilişkilere yayılacak şekilde sürdürülmektedir. TCMB'nin de bu tür bir yol haritası izlemesi beklenebilir. Çevre ülkeleri düşündüğümüzde İran ve Rusya dijital para alanında yol kat eden diğer ülkeler olması bakımından TCMB'nin test sürecinde beraber çalışmayı düşeneceği diğer ülkeler olabilir. Aynı zamanda bu 3 ülke, bölgesel ticaretin geliştirilmesi ve ticaretin USD yerine kendi para birimleri üzerinden yürütmesi için daha önce çeşitli çalışmalar yürütmüşlerdi. Bu çalışmalar, günümüzde pek verimli sonuçlar vermemiş olsalar da ülkelerin kendi paralarını dijitalle çevirmeleriyle birlikte bu durum değişebilir. Merkez bankalarının kendi dijital paraları üzerinden kuracakları kapalı bir blockchain benzeri sistem veya DeFi benzeri merkezi platformlar, yeni bir ticaret mekanizması yaratılmasını sağlayabilir. Hatırlanırsa AB ülkeleri ABD yaptırımlarını aşmak için İran ile INSTEX adlı özel bir ticari mekanizma kurmuştu. Dolayısıyla dijital paraların yaygınlaşmasıyla bu tür özerk ticari yapıların bölge ekonomisinde de oyun değiştirici etkileri olabilir. TCMB'nin Dijital TL konusunda attığı adımlar, Türkiye'nin de yeni finansal düzende kendine rol kapması açısından oldukça önemlidir.

Dijital TL sadece ticari ilişkilerde değil aynı zamanda ülke içerisindeki kriptopara borsalarının da işleyiş mekanizmalarını değiştirebilir. Örneğin, Thodex gibi olayların tekrar yaşanmaması için borsaların Dijital TL cinsinden teminat tutmaları ve teminatların TCMB güvencesinde saklanması gibi önlemler gelebilir. Bu sayede hem kriptopara alanındaki ticari altyapı daha güvenli bir hale getirilerek aynı zamanda TL'ye olan talebin artması ve kriptopara alanındaki yatırımların canlanması mümkün hale gelebilir.

Türkiye'de özellikle genç nüfus başta olmak üzere kriptoparalara olan ilgi oldukça yüksektir. Metamask gibi popüler cüzdanların istatistikleri de bu durumu net bir şekilde kanıtlamaktadır. Kriptoparaların yüksek talep görmesi, piyasadaki TL talebinin daha da düşmesine neden olabilir. Çünkü kriptoparalar, herhangi bir ülkeye ait olmasa da USD, Euro gibi yabancı para birimleri olarak düşünülebilir. TCMB, ülke içerisindeki mevcut kriptopara ekonomisini Dijital TL ile ilişkilendirirse en azından ülke içi kriptopara ticaretinde TL'ye olan talep yükselebilir. Örneğin, global borsalarda sıklıkla gördüğümüz USDC veya USDT teminat karşılığında verilen yüksek faiz oranları, doğrudan TCMB eliyle Dijital TL üzerinden de sağlanabilir. Bu sayede sadece yurt içi değil aynı zamanda yurt dışından da TL'ye olan talep yükselebilir. Bu durum, ek olarak BTC/TRY veya USDT/TRY gibi paritelerin de daha çok talep görmesini sağlayabilir. Sonuç olarak, Dijital TL'nin mevcut ekonomik mekanizmalar üzerinde pozitif anlamda ciddi etkileri olabilir. TCMB'nin ileriki yıllardaki aksiyonları ve hayata geçirilecek regülasyonlar, bu politikaların ne yönde ilerleyeceği hakkında önemli ipuçları verecektir.

Türkiye'de özellikle genç nüfus başta olmak üzere kriptoparalara olan ilgi oldukça yüksektir. Metamask gibi popüler cüzdanların istatistikleri de bu durumu net bir şekilde kanıtlamaktadır. Kriptoparaların yüksek talep görmesi, piyasadaki TL talebinin daha da düşmesine neden olabilir. Çünkü kriptoparalar, herhangi bir ülkeye ait olmasa da USD, Euro gibi yabancı para birimleri olarak düşünülebilir. TCMB, ülke içerisindeki mevcut kriptopara ekonomisini Dijital TL ile ilişkilendirirse en azından ülke içi kriptopara ticaretinde TL'ye olan talep yükselebilir. Örneğin, global borsalarda sıklıkla gördüğümüz USDC veya USDT teminat karşılığında verilen yüksek faiz oranları, doğrudan TCMB eliyle Dijital TL üzerinden de sağlanabilir. Bu sayede sadece yurt içi değil aynı zamanda yurt dışından da TL'ye olan talep yükselebilir. Bu durum, ek olarak BTC/TRY veya USDT/TRY gibi paritelerin de daha çok talep görmesini sağlayabilir. Sonuç olarak, Dijital TL'nin mevcut ekonomik mekanizmalar üzerinde pozitif anlamda ciddi etkileri olabilir. TCMB'nin ileriki yıllardaki aksiyonları ve hayata geçirilecek regülasyonlar, bu politikaların ne yönde ilerleyeceği hakkında önemli ipuçları verecektir.

BTC: BORSALAR

Tüm Borsalardaki BTC Rezervi

- Borsaların BTC rezervlerinde geçtiğimiz hafta yumuşak bir artış oldu. Artış sonrasında kısmi bir düşüş gerçekleşti. Genel olarak rezervlerin yatay bir seviyeyi takip ettiği söylenebilir. Bu nedenle BTC üzerinde şu anda ciddi bir alış veya satış baskısı söz konusu değil.

BTC: TÜREV PİYASALAR

Fonlama Oranı

All Exchanges Funding Rates

— Price USD — BTC: All Exchanges Funding Rates

Source: CryptoQuant
Resolution: Day

- Fonlama oranı, BTC'nin \$53.000 seviyesine olan yükselişinde kısmi bir artış göstermiş olsa da fiyatın düşüşüyle birlikte tekrar 0 seviyesine geri döndü. Fonlama oranının 0 seviyesinde olması long ve short işlemlerin dengede olduğunu ve piyasanın net bir beklenti içerisinde olmadığını gösterir.

BTC: MADENCİLER

Madencilerin BTC Bakiyelerindeki Net Değişim

All Miners Netflow

— Price USD ● BTC: All Miners Netflow

Source: CryptoQuant
Resolution: Day

Madencilerin Borsaya Gönderdikleri BTC Miktarı

All Miners to All Exchanges Flow

— Price USD ● BTC: All Miners to All Exchanges Flow

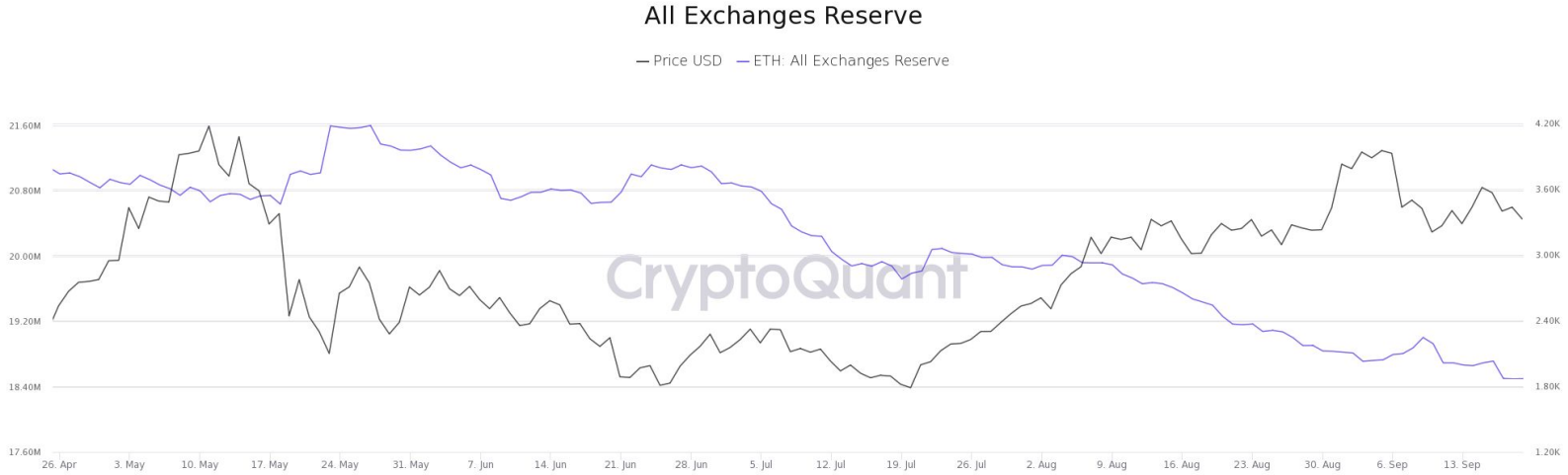

Source: CryptoQuant
Resolution: Day

- 14 Eylül tarihinde madencilerin cüzdanlarından önemli miktarda BTC çıkışı olduğu görülüyor. Bu tür çıkışlar satış baskısı oluşturması bakımından negatif etki yaratırlar. Ancak madencilerin borsaya gönderdikleri BTC miktarında herhangi bir artış olmaması, bu transferin OTC işlemi olabileceğini göstermekte ve satış baskısı ihtimalini düşürmektedir.

ETH: BORSALAR

Borsaların ETH Rezervi

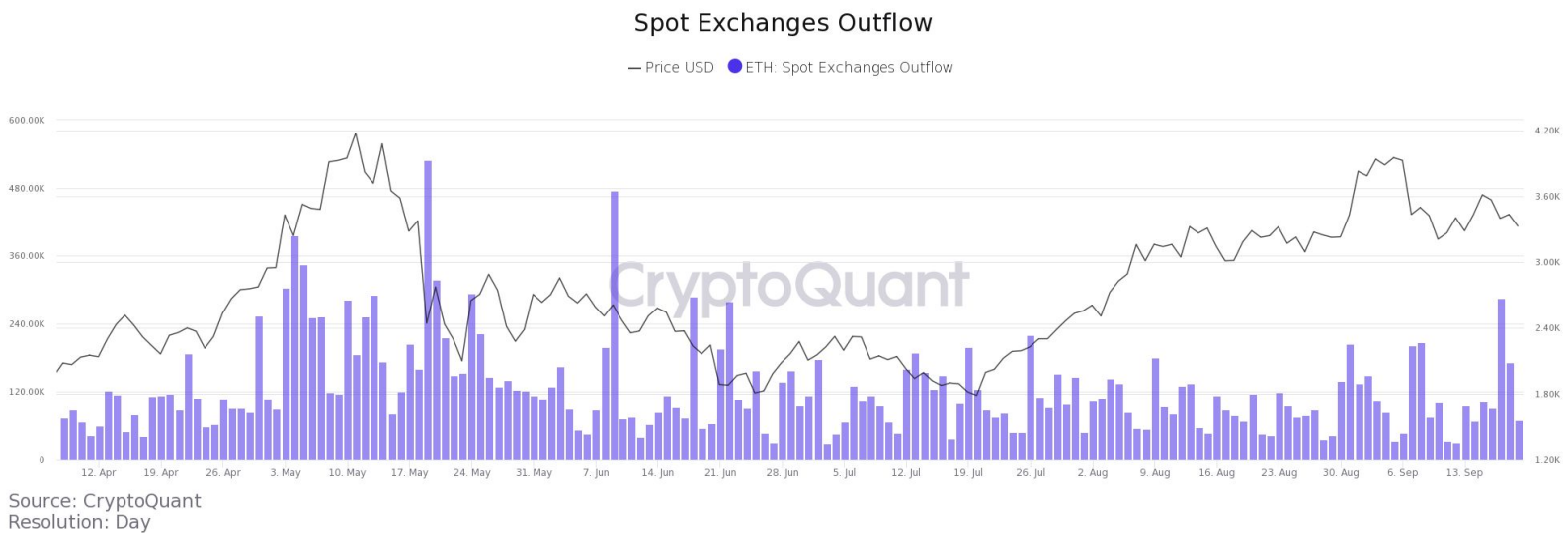

- Borsaların ETH rezervi düşüş trendini istikrarlı bir şekilde sürdürüyor. Zaman zaman rezervlerde artış görülse de genel düşüş trendi henüz bozulmadı. Bu nedenle piyasanın ETH talebinin halen yüksek olduğu söylenebilir.

Borsalara Gönderilen ETH Miktarı

Borsalardan Çekilen ETH Miktarı

- Borsalardaki ETH transferleri karşılaştırıldığında, rezervlerdeki azalışı doğrular nitelikte bulgular elde ediliyor. Borsalara gönderilen ETH miktarları genel ortalamasını korurken, çekilen ETH miktarında zaman zaman önemli artışlar yaşanıyor.

ETH 2.0

Stake Oranı

ETH 2.0 Staking Rate (%)

— Price USD — ETH 2.0 Staking Rate (%)

Source: CryptoQuant
Resolution: Day

- ETH stake eden yeni cüzdan sayısında önemli bir artış olmasa da stake edilen toplam ETH miktarının, dolaşımdaki ETH miktarına oranı artmaya devam ediyor. Düzenli artış sonrasında %6.57 seviyesine ulaşan oran, piyasadaki arzın azalmasını sağlarken ETH fiyatını olumlu anlamda etkilemektedir.